

Seçim beyannamelerini hiç böyle okumadınız

22 Haziran Cuma 2018 22:59

16 yıldır süren hükümetlerdeki tüm yöneticilerin...

16 yıldır süren hükümetlerdeki tüm yöneticilerin, Cumhurbaşkanı'nın, Cumhuriyet Devrimi'mizin toplumcu, insanların birbirine hoşgörüyle baktığı, eleştirel düşünen, aklını kullanan eğitim ruhunun kaybolmasında önemli yol kat ettiğini öncelikle belirtelim. Dahası, öğrencinin tutarsız görüşler sunması bağlamında psikolojik dengesinin bozulmasına da neden oldular.

ÖĞRENCİ VE ÖĞRETMEN DAVRANIŞLARI

Kaybedilen ruhu, bozulan dengeyi, öğrenci ve öğretmen davranışları üzerinden örneklerle açıklamaya çalışayım.

Bir gün sınav başlamadan öğrencilerimden şu soru yöneltilmişti:

"Öğretmenim, siz de diğer öğretmenlerimiz gibi kopya çekersek öbür dünyada hakkınızı helal etmeyecek misiniz?"

Şaşırılmışım. Öğrenciler kopyanın emek hırsızlığı olduğu için yanlış bir şey, dahası bunun dinen de yasak bir davranış olduğunu biliyorlar; ama bir yandan da öğretmenin **"helallik"** vermesiyle bu meselenin Allah katında sorun olarak görülmeceğini düşünüyorlardı. **"Helal etmeyeceğim dersem kaçınız kopya çekmekten vazgeçer?"** diye sorduğumda sadece 1 kişinin parmağını görmüştüm.

Eleştirel, vicdani eğitimin verilmediği bir ortamda dini kısıtlamalar bile insanları yanlış yoldan döndüremiyor. Aksine ne

kadar vicdandan, ahlaki değerlerden yoksunsan, din bu ahlaksızlığı meşrulaştırmanın bir aracı haline geliyor. Her şeyden önce emeğe, vicdana, düşünmeye, aklın kullanımına, insan onuruna, dayanışmaya dayalı olmayan eğitim, ahlaki değerleri de ortadan kaldırıyor.[1]

“...siz de diğer öğretmenlerimiz gibi...” dediklerine göre, öğretmenler çaresizlikten veya işin içine dini katarak çocuklara istemeden akıl vermiş oldular. Öğretmen, öğrencinin bana karşı dini kullanarak emek hırsızlığını, vicdansızlığı normal gösterecek bir araç elde etmesine neden olmuştu: **Din**.

“**Helal**” demem kopya çekmekten kaynaklanacak günahı ortadan kaldırıyor, hatta sorgu meleği karşısında “**günahsa da helal diyen öğretmenimize günah yazılmalı**” gibi bir suçlama hakkı da elde ediyordu.

Arapça dersi zor olduğu için, naklini, çalıştığım ticaret meslek lisesine aldırın imam hatip öğrencisi bir gün “**Atatürk’ü toprak kabul etmedi, betona gömdüler.**” derken birkaç gün sonra da “**Allah çarpsın en iyi içki Jack Daniels.**” diyebilmişti. Atatürk’e yönelik dini argüman getiren öğrencinin en iyi içkinin ne olduğunu bilmesi ve ağzından “**Allah çarpsın**” ifadesinin eksilmemesi, çelişkili görüşleri birlikte dile getirdiğini gösteriyor. Bu durum, psikolojik dengenin kaybolması değil de nedir?

Sivas’ın Kangal ilçesinde bir okulda dinlediğim din kültürü ve ahlak bilgisi öğretmeni, öğrencilerinin sınıfta geçen hamam böceğini göstererek “**Öldürsek sevap alır mıyız?**” diye sorduklarını anlatmıştı. Bu durum, vicdanın kaybolması değil midir?

Sınıfa “**Merhaba.**” dediğimde topluca “**Aleyküm selam.**” yanıtı almıştım. “**Ben size selamünaleyküm demedim ki, böyle yanıt veriyorsunuz...**” dediğimde “**Öğretmenlerimiz böyle selamlaşıyor.**” diye yanıtlamışlardı. Demek ki, öğretmenler sınıflarda dini selamlaşmayı tercih ediyorlardı.

Öğrenci de, öğretmen de çok okumuyor ve düşünmüyor. Her şey maddi yetersizlikle açıklanamaz. Kütüphaneden, sendikaların dergilerinden yararlanmıyorlar, çantalarında kitap getirmiyorlar. Lise 1’e gelen çocuk büyük-küçük harflere, ünlü harflere dikkat ederek iki cümle yazamıyor.

Bilginin kaynağı, öğretmenlerden tarikat ve cemaatlara kayıyor. Atatürk’ün cinsel hayatına ilişkin hiçbir yerde rastlamadığım iftiralara buralardan öğreniyorlar ve “**Bu böyle değil.**” dediğimde “**Gelin şeyhimizle tartışın.**” diyorlar.

Okulun üç metre ötesinde yer alan “**Yılbaşı kutlamak haramdır**” pankartını gören öğrenci, “**Yılbaşı kutluyor musunuz?**” dediğimde günaha girdiğimi söyleyerek o günden sonra bana olumsuz bakmaya başlıyordu.

Öğretmen, koridorlarda tespih çekiyor. Sınav başlarken, savaşa gönderir gibi öğrencilere “**Allah yar ve yardımcınız olsun.**” diyor.

Buna itiraz eden öğretmenler ise öğrenci, öğretmen, idareci nazarında dikkate alınmıyor, yaftalar yapıştırılıyor.

PEKİ, TOPLUMSAL DÖNÜŞÜM NASIL OLUR

Böyle bir öğrenci ve bu eğitimden geçen öğretmen, hoşgörülü, farklılıklara saygıyla bakan, vicdanının sesini dinleyen, sorgulayan, araştırmaya meraklı bir kişi olamaz. Aksine bu hususlarda olumsuz noktaya gider, gidiyor.

Böyle bir toplum, millet olmaktan uzaklaşır, tebaa veya ümmet olmaya yol alır.

Cumhuriyet yönetimine mesafeli olur. Tarikatının, şeyhine biat etmiş tek kişiye bağımlı olur. Çünkü kendi aklıyla değil başkasının aklıyla hareket etmektedir. Akıl; günah, sevap, helal, haram, mekruh gibi kavramlarla dumura uğratılmıştır, kadercidir. **Padişahlığa, başkanlığa, hilafete, diktatörlüğe hayranlık beslemeye başlar.**

Bu kişi farklı inançlara saygılı duymaz, kendi inancının dayatmacısı, daha doğru deyimle “**kininin bekçisi**” olacaktır. Cihadı savunacaktır. Müfredatı cihat eklenmiştir.

BEYANNAMELERE DAİR GENEL DEĞERLENDİRME

Partilerin seçim beyannamelerindeki eğitime dair görüş ve vaatlerine dair 10 önemli hususun yeterli açıklıkla ortaya konmadığını tespit ediyorum.

1) Milli eğitim eksikliği: ABD güdümlü cemaatçiliğin ve bölücülüğün iç çatışma olanaklarını ortadan kaldırmak yönünde milletleşmeyi pekiştirmek adına bakış açısı eksikliği var.

Öğrenciyi tarikat, cemaate bağımlı olmaktan uzaklaştıran, ümmet yerine milleti öne çıkaran vurgular pek yok. 3 Mart 1925’te kabul edilen Tevhid-i Tedrisat (Öğretimin Birliği) Kanununun gerekçesinde şunlar yazıldı:

“Bir devletin genel eğitim siyasetinde, milletin düşünce ve duygu bakımından birliğini sağlamak gereklidir ve bu da öğretim birliği ile olur. Tanzimat’ın ilan edildiği sıralarda öğretim birliğine geçilmek istenmişse de başarılı olunamamış, tam tersine bir ikilik ortaya çıkmıştır. Bu ikilik, eğitim ve öğretim birliği bakımından birçok kötü ve sakıncalı sonuçlar doğurmuş, iki türlü eğitimle memlekette iki tip insan yetişmeye başlamıştır.”

Geçen yıl değiştirilen müfredat düşünce ve duygu bakımından bir olan insan yerine iki tip, hatta daha fazla (millet, ümmet, etnik) noktadan yaklaşan insan tipi yaratmıştır.

Partilerin dinsel, mezhepsel, etnik bakış açlarına karşı milleti, milli devleti, Atatürk ilkelerini savunan, Aydınlanma seferberliği yürüten bir eğitim kavrayışları yok, veya sınırlı. Eğitimde reform, öğrenciye burs, meslek liselerine önem verilmesi, öğretmenin özlük ve mali haklarının geliştirilmesine yönelik söylem her partide var. **Ama bundan önce eğitimin Atatürk ilkelerine, cumhuriyet değerlerine bağlılığına dair felsefi bakış açısı ve devrimci ruhu yeterince göremiyoruz.** Mesele emperyalizme, tarikata, bölücülüğe karşı milletin bütünlüğü olarak değil de vaatler ve teknik noktadan yaklaşıyor. O zaman bu vaatleri gerçekleştirecek, bilimi üretecek eleştirel ve özgür akla ihtiyaç olacak. Dolayısıyla teknik noktaları da çözecek akılcı, milli birliği pekiştirecek eğitim anlayışıdır. Sanki eğitimde (öğrencisi, öğretmeni, velisi dahil) yukarıda verdiğim anlayış ve davranışlar yokmuş gibi bina yapmaya, öğretmen maaşlarına, bursa, yurt olanağına dair çözümlerin daha fazla yer alması doğru yaklaşım değildir.

Sorun ortada. Kopya çekmenin ahlaki, dinsel savunulacak noktası olmadığını bildiği halde buna dinsel onay arayan öğrencinin aklını nasıl özgürleştireceğiz?

Sınıfa selamünaleyküm diyerek giren öğretmenin milli, bilimsel, laik eğitime aykırı davranışını, bu davranışına neden olan bakışını nasıl düzeltereğiz?

Bunlar, bursla, maaşla, ikramiyeye mi düzelecek?

2) Toplumcu eğitim anlayışı eksikliği: Okullara "1 kadrolu güvenlik ve 1 temizlik görevlisi" vaadinde bulunan partimiz var. Sırasının altına çöp atan öğrenci, kendisini uyaran öğretmene "**temizlikçinin görevi, bundan maaş alıyor**" diyebiliyor. Eğitimi toplumsal birliktelik, dayanışma, sorumluluk olarak nasıl yansıtacağız?

Böyle değerlendiren bir öğrenci hayattaki sorumluluğu da kendinde değil başkasında görecektir, hatta "**parasını buradan alıyor**" terbiyesizliğine başvuracaktır.

Gençlik bilgisayara, telefona bağlı. Bu bağımlılık topluma yabancılaşmadır. Yabancılaşma toplumla iç içe, Atatürk'ün deyişiyle "**halk içinde, halk ile beraber, halk için**", iş içinde eğitim (tarlada, marangozhanede, ağılda, ahırda, vb) ile giderilir. AKP'nin sanayi bölgelerindeki eğitim anlayışı bireysel çıkara yöneliktir. Köy Enstitüsü'nün iş içinde öğrenme, yönetime katılma, topluma yararlı olma uygulanmalı. Kaç partimizde bu anlayış var?

Aileyi de eğiteceğiz, okulla işbirliği halinde okulda veya Halk Eğitim Merkezleri'nde aile-çocuk iletişimi, okul-aile işbirliği, çocuk psikolojisi gibi dersler verilmeli, kurs açılmalıdır. Bu vurgular pek çoğunda yok.

3) Sadaka kültürü: Aile maaşı alan ailelere, okula giden her öğrenci için eğitim masraflarında kullanılmak üzere yıllık belli para vermek, öğrenciye burs, öğretmene ikramiye vermek bunlar sadaka kültürünün vaatleridir. Bunun yerine parasız eğitim, insanca yaşayabileceği gelir vermek savunulmalıdır. Maddi, sosyal olanakları yeterli aile zaten çocuğuna da bu imkanları sağlayacaktır.

4) Müfredat ne olacak: Atatürk'ün kaldırılmaya, kadının emeğinin, cinselliğinin sömürülmeye çalışıldığını, cihat kavramının nefisle mücadele ve vatan savunması olarak yansıtılmadığı, insanlık onuruna, millet egemenliğine, laikliğe aykırı müfredatın kaldırılıp kaldırılmayacağı konusunda sadece iki parti net konuşuyor.

5) Meslek lisesine olumsuz bakışı kırmak ve sınavı kaldırmak: Neredeyse hepsi "**Çocuklarımız istemediği okul türüne yönlendirilmeyecek**" diyorlar ama "**Meslek lisesine önem vermeden, ihtiyaç dahilinde meslek elemanı yetiştirmeden mi bunu sağlayacaklar?**" sorusuna teknoloji liseleri gibi yanıt veriyorlar ancak; meslek lisesine yönelik olumsuz algıyı kırmadan bu olmaz. Bu algı da ihtiyaç planlaması yapılarak, iş olanakları artırılarak kırılır.

İmam hatip müfredatı ve bu okulların sayısı noktasında net duruşa ihtiyaç var. Bugün **4123 imam hatip okulunda** (ortaokul ve lise) **1.297.272 öğrenci** okumaktadır.[2] Ülkemizin bu kadar imam ve hatibe ihtiyacı yok. Bu okullarda biatçı, şeriatçı nesiller yetiştirilmek isteniyor. Partiler "**ihtiyaç dahilinde**" diyor ama imam hatip konusunda cesaretli adım atamıyorlar.

6) FETÖ ile mücadele: Kimi partiler KHK'lerle meslekten atılanların görevine döneceğini belirtiyor. Burada suçlu ve suçsuz hızla ayrıştırılacağına yönelik ifadelerinin olmaması FETÖ, PKKlıları kurtarmaya yönelik algıya neden oluyorlar.

7) Askeri okullar: Deniz Tabip Albay Doç. Dr. Ece Boylu "**Bir sivil doktoru harp meydanına paraşütle atmanız zordur, ancak askeri bir doktor bunu rahatlıkla yapabilir**" diyerek askeri okulların önemini ortaya koyuyor. Dolayısıyla kapatılan askeri okullar vatan savunmasının başırsısı için açılmalıdır.

8) Öğretimin Birliği: Tarikat okulları, Diyanet'e eğitimle ilgili sağlanan yetkiler öğretimin birliğini, dolayısıyla millet olma anlayışını zedeliyor.

Diyanet'e dini gördüğü (aslında doğumdan ölüme, ölenin mirasının paylaşımına kadar tüm yaşamı düzenleyecek) her konuda hüküm (fetva) vermekte ve kadın, gençlik merkezleri, Ceza İnfaz Kurumu'ndan ıslahevine, hatta Kredi Yurtlar Kurumu'nda rehberlik yapma, okuma salonları açmak, yatılı yurt ve pansiyonlar açma yetkileri verilmiştir.

Diyanet, Cumhuriyet'in kuruluşundaki ibadet ve ibadet görevlileri ile ilgili yetkileri aşmıştır. **Şeriat devletinin din bakanlığı olarak yetkilendirilmiştir.**

Tarikat ve cemaatlere bağılı olsun veya olmasın özel yurtlar öğretimin birliğı adına devlete devredilmelidir. Özel yurtların devlete devriyle maddi koşulları yetersiz olan da tarikat, cemaate bağımlı olan da özgürleşecek, başı dik olacak.

9) Anadilde eğitim: Seçim beyannamelerinde anadilde eğitim, anadilin öğretilmesi kavramları içiçe geçmiş. Neyin kastedildiğı net olarak belirli değil. Bir yandan anadilin öğrenimini savunup diğeryandan “**yerel yönetimlerin özerkliklerini AB standartlarına kavuşturacağız**” demek, anadilde eğitimin de zamanla gündeme getirileceğine dair üniter devletten yana olan kesimlerde kaygılara neden olmaktadır. Özerkliğın ilk adımı olarak görölmektedir. Bu kaygıların giderilmesi gerekir. Üniter yapıyı zaafa uğratmayacak, ülke demokrasisini geliştirecek çözümü daha net ortaya koymalıdır. Eğitim Türkçe olmalıdır ama talep halinde Kürtçe gibi diller de (hangi lehçe veya lehçeleri olacaksa) seçmeli olarak öğretilmelidir. Ama Kürtçe eğitim demek, anaokulundan üniversite bitene dek bütün derslerin Kürtçe öğretilmesi demektir. “**Kürtçe’nin ilgili lehçe veya lehçelerinin, bu dersleri öğretebilecek kadar bilim dili özelliğı var mıdır?**”, “**Kürtçe eğitim alanının iş olanağı ne kadar olur? Nerelerde kullanır?**” sorularının yanıtı arandığında göreceğiz ki, üniter devlet içinde Kürtçe eğitim olanaklı değildir.

10) MEB’in cemaatlerle yaptığı protokoller: **MEB’in TÜRGEV, ENSAR, TÜGVA, İHH gibi cemaat vakıflarıyla yaptığı protokollerin iptal edilmesi gerekli.** Partilerimizin çoğı bu konuyu gündemine almamış.

Eğitim, emperyalizme, emperyalizmin kullanışlı araçları olan dinsel, mezhepsel temelde hareket eden tarikatlara ve etnik bölücülüğe karşı millet olmanın, millî birlik içinde olmanın kıvancını yaşatacak, bilim üretmesi için eleştirel ve özgür aklı besleyecek, özel çıkar için değil toplumsal çıkar için çalışacak, dayanışma, vefa, sorumluluk, paylaşma duygusunu verecek, parasız, Türkçe, laik bir eğitim olmalıdır.

Dolayısıyla eğitim noktasından partileri değerlendirirken bu 10 noktayı dikkate almanızı öneririm.

DİPNOT

[1] *Laiklikte yaşanan sıkıntılar için bakınız: Mustafa Solak, Laikliğı Doğru Anlamak, 2. Baskı, Kaynak Yayınları, İstanbul, 2017, s.188-190.*

[2] *Eğitimdeki cumhuriyet laiklik, kadın karşıtı dönüşüm için bakınız: Mustafa Solak, Gayrimillî Eğitim, Kaynak Yayınları, İstanbul, 2018.*

Mustafa Solak

Odatv.com

Mustafa Solak

seçim

eğitim

Beyanname

2018

24 Haziran

AKP

arşiv

İletişim

Haber Merkezi: 0 216 449 32 00

Faks: 0 216 449 32 00

Mail: info@odatv.com

İletişim

Künye

Gizlilik Sözleşmesi ve Koşullar

Mobil Uygulamalar

Reklam

Reklam: 0 216 449 32 00

reklam@odatv.com

© 2021, Oda TV. Tüm haklar saklıdır.

ANA SAYFA

YAZARLAR

VIDEO

FOTO GALERİ

ARŞİV

KATEGORİLER

